Cwrs Sylfaenol Ceredigion
Uned Pedwar Deg Tri

Trafod iechyd eto - neu afiechyd!
Discussing (ill) health!

Sut dych chi'n teimlo?
Ydych chi'n well erbyn heddi?

(D)w i'n well o lawer
(D)w i'n diodde o hyd
Mae'r ffliw arna i o hyd
(D)w i'n ca(e)l gwaith mynd i gysgu

Dw i'n diodde o hyd!

Trafod iechyd rhywun arall - someone else's health

Sut (r)**o**(e)**dd Sandra?**
Sut (r)**o**(e)**dd y plant?**

(R)o(e)dd hi'n iawn neithiwr
Buodd hi yn yr ysbyty am wythnos
Ca(e)th hi lawdriniaeth
Mae hi'n gweld eisiau bod ga(r)tre
(R)o'n nhw yn y gwely
(R)o'n nhw wedi cael dolur

Geirfa

diodde	- to suffer
afiechyd	- illness
cynharach	- earlier
cwyno (cwyn-)	- to complain
cael gwaith	- to have a job (doing something)
a rhywbeth arall	- and another thing
cytuno (â) (TLl)	- to agree (with)
sgwrs (b)	- chat
llawdriniaeth (b)	- surgery / operation
gweld eisiau	- to miss (see the need of)
llai	- less / smaller

(D)w i'n gweithio gormod …
(D)w i wedi torri mraich ...
(D)w i wedi blino …
Mae llygaid sgwâr 'da fi …

Dylet ti wneud llai
Dylet ti fod wedi edrych
Dylet ti fod wedi mynd i'r gwely'n gynharach
Ddylet ti ddim edrych gymaint ar y teledu

Deialogau

Sgwrs 1

Ffred:	**Mae mhen i'n dost o hyd.**
Sandra:	(Rwyt) **ti wedi bod fel hyn ers dau ddiwrnod.**
Ffred:	**Ydw. Mae'n flin 'da fi, ond mae mola i'n dost hefyd.**
Sandra:	**Ddylet ti ddim cwyno gymaint.**

Sgwrs 2

Ffred:	**Dw i'n cael gwaith mynd i gysgu.**
Sandra:	(Wyt) **ti'n bwriadu bod fel hyn trwy'r gwyliau?**
Ffred:	**Ydw. A pheth arall, so'r bwyd yn cytuno â fi.**
Sandra:	**Oes rhaid i ti gwyno trwy'r amser?**

Gwaith Cartre
Uned 43

Ysgrifennwch frawddeg yn cynnwys y gair mewn cromfachau:
Write a sentence containing the word in brackets:

Peidiwch defnyddio geiriadur!

1. (llawdriniaeth) _____

2. (teimlo) _____

3. (ysbyty) _____

4. (ffliw) _____

5. (arnyn) _____

Meddylwich am ateb i'r broblem:

e.e Mae pen tost 'da fi. *Dylet ti gymryd aspirin*

Mae'r ffliw ar Siân.

Mae e'n cael gwaith cysgu.

Mae tonsilitis ar Jac.

Dyw'r plant ddim yn gallu gweld.

Dw i'n nerfus trwy'r amser.

Mae John a Mair wedi meddwi.

Mae Mari'n moyn dysgu Cymraeg.

Pwyntiau i'w cofio:

1. *'Dylwn i **fod wedi** ...' corresponds to 'I should **have**', e.e.*
   *Dylwn i **fod wedi** bod yn ofalus = I should **have** been careful*
   *Ddylai hi ddim **bod wedi** gofyn = She should not **have** asked*

2. *'Bod wedi' doesn't mutate after 'ddim'.*